

Pakaisten kyläyhdistys ry
Maskun Pakaisten kylähistoriikki Dnro 10/103-2013/05
aikataulu 1.4.2013-31.12.2014

15-12-2014
Dnro 10/103-2013/05

YHTEENVETO

Maskun Pakainen on kylä Maskun pohjoisosassa ja käytännössä siihen käsitetään nykyään kuuluvaksi Pakaisten lisäksi muutama muukin pieni rekisterikylä. Alue on jäänyt nykyisessä Maskussa hieman syrjäkylän asemaan ja moni maskulainen ei tunnu edes tietävän sen sijaintia. Pakainen on perinteisesti ollut maanviljelykseen keskittynyttä aluetta. Kyläyhdistys on perustettu vuonna 1985, kun entistä kyläkoulua ryhdyttiin kunnostamaan talkoilla kerhotilaksi. Nyt kyläyhdistys haluaa koota kylänsä historian yksiin kansiin niiltä osin kun se vielä on mahdollista. Tämä on tärkeää kyläläisille itselleen, mutta työllä uskotaan olevan merkitystä koko kunnalle ja sen identiteetille.

HANKKEEN TAVOITTEET

a) Ylemmän tason tavoitteet

Ihmisten kiinnittyminen juuriinsa on koko ajan vaikeampaa, kun liikkuvuus on lisääntynyt ja kehityksen perässä on yleisestikin vaikea pysyä. Kuntaliitosten myötä vanhat kunnatkin ovat kohta historiaa ja oma kotiseutuidentiteetti saattaa hyvinkin olla kateissa monelta. Jos pitäjällä ei ole sielua, se ei myöskään ole kovin kiinnostava. Maskun kunnan imago kärsii kasvottomuudesta ja kunnasta ei tiedetä juuri muuta kuin VT8 ja kalusteliike. Kylätoimintaa on pyritty aktivoimaan mm. lisäämällä yhteistyötä yhdistysten kesken ja Masku-Seura julkaisi vuonna 2012 kirjan "Monenlaisi jutui Maskust", jonka paikallisena jatko-osana kylähistoriikkimme tavallaan toimii. Edellä mainittuun kirjaan ei millään saatu mahtumaan kaikkien kunnan osa-alueiden kertomisen arvoisia tarinoita, vaikka se olikin erittäin arvokas työ jo toteutuneessa laajuudessaan. Uskomme vakaasti, että historiikkien tuottamisen kaltainen aktiivisuus kulttuuririntamalla hyödyttää koko kuntaa ja varsinkin matkailutoimintaa, jonka kehittämistyötä on myös aloitettu matkailutoimijoiden ja kunnan yhteistyönä. Pakaisten kyläyhdistys haluaa omalla esimerkillään kannustaa myös muita kyläyhteisöjä perinnetiedon keräämiseen ja paikallisuuden korostamiseen.

b) Historiikin tavoitteet

Kyläyhdistys haluaa varmistaa sen, ettei kylän historia ja samalla sen identiteetti katoa kokonaan vaan säilyy sellaisessa muodossa, että siihen voi tarttua myöhemminkin kiinnostuksen herätessä. Tarkoitus ei ole takertua vanhaan ja tyytyä vain muistelemaan menneitä vaan haluamme vahvistaa nykyistä kyläyhteisön henkeä pystyttämällä sen tukevasti vanhalle perustalle. Yhteisen historian kokoamisen toivotaan nostavan asukkaiden omaa arvostusta kotiseutuaan kohtaan ja sen lisäksi antavan myös ulospäin viestiä, että olemme ylpeitä kylästämmme. Pakaislaisia pidetään vaatimattomina peräkylän asukkeina, mutta käsitys olisi jo aika korjata.

HANKKEEN TOTEUTUS

Hanke käynnistyi huhtikuussa 2013 kirjeiden lähettämällä haastateltaviksi aiotuille. Heitä oli kartoitettu jo etukäteen. Viikon-kahden päästä kirjeiden saapumisesta haastateltaville soitettiin ja kysyttiin suostumusta sekä sovittiin käytännön haastattelujärjestelyistä. Nämä alkuvalmistelut tehtiin kyläläisten talkootyönä. Varsinaiset haastattelut on tehnyt kokenut ja asiantunteva Sinikka Saukkola palkkiota vastaan. Haastattelutilanteissa käytiin läpi myös valokuva-aineistoa, jota kirjeessä oli pyydetty kokoamaan jo valmiiksi. Kuvat lainattiin ja skannattiin digitaaliseen muotoon. Haastateltavia oli yhteensä 21 henkilöä ja haastattelutunteja kertyi 74 (ennakkoarvio oli 60). Kun haastattelu oli kirjoitettu puhtaaksi, haastattelijä toimitti sen vielä haastateltavalle tarkastettavaksi. Onneksi haastattelijä on itse myös innostunut aiheesta, koska käytännössä palkkio on vain muodollinen ja oikeastaan hän on tehnyt suurimman osan työstä talkoohengessä, koska haastattelunauhan purkaminen ja jäsenteleminen tekstiksi on ollut valtava urakka.

Kun haastattelukierros oli suurimmaksi osaksi tehty syksyllä ja kuvamateriaalia oli koottuna, niiden tiimoilta pidettiin yhteinen katseluilta 7.11.2013 Pakaisten kerhokeskuksessa. Iltaan kutsuttiin yleisöä Vakka-Suomen Sanomien lehti-ilmoituksella, joka kotiin jaettavan kunnan tiedotuslehtisen ilmoituksella ja haastatelluille lähetettiin myös kutsukirjeet. Kuvailta oli menestys ja tupa oli täynnä. Henkilömäärässä tämä tarkoittaa 40 aikuista ja noin kymmenen lasta. Kahvittelujen ja kuvien katselun lomassa käytiin paljon mielenkiintoisia keskusteluja ja mukana olleet nuoremmat ihmiset saivat kuvien ja kertomusten muodossa aivan uutta syvyyttä kylän historiaan. Vanhemmille taas varmasti oli itse muistelu mieltä lämmittävää.

Haastattelujen yhteydessä kerätyistä valokuvista tehtiin kapalevyille valokuvanäyttely.

Loppuvuonna 2013 ja alkuvuonna 2014 haastattelijä Sinikka Saukkola saattoi loppuun haastattelujen puhtaaksikirjoittamisen ja mielti myös valmiiksi, mitkä kuvat voitaisiin valita julkaisuun ja mihin kohtaan tekstiä ne voisivat sopia. Kansatieteilijä Esa Laukkanen puolestaan sai valmiiksi arkistotietojen keruun Pakaisiin liittyen syyskuussa 2014.

VAIHEET VÄLIMAKSATUKSEN JÄLKEEN

Valokuvanäyttely oli koko kesän näytillä Maskun pääkirjastossa ja siitä oli pieni juttu myös Vakka-Suomen Sanomissa. Kirjaston henkilökunnan mukaan se herätti paljon kiinnostusta.

Elokuussa alkoi aineiston saattaminen painokuntoon. Yhdistyksen puheenjohtaja oikoluki tekstejä, täydensi kuvamateriaalia, sommitteli karttoja ja järjesteli kappaleita sekä kirjoitti esipuheen ja viimeisen kappaleen. Tarjouksia taittamisesta pyydettiin kolmelta taholta. Vastauksia tuli kaksi ja niistä valittiin edullisempi. Taittovaiheen ja lukuisten korjausten jälkeen aineisto meni painoon ja jälleen valittiin edullisin vaihtoehto. Painotarjoukset ovat kuittien liitteenä.

Julkistamistilaisuus pidettiin kyläyhdistyksen hallinnoimalla vanhalla kyläkoululla 24.11.2014. Mukana olivat lähes tulkoon kaikki haastatellut sekä joukko muita kyläläisiä ja

paikkakuntalaisia sekä paikallislehti Vakka-Suomen Sanomat. Kirjan kirjoittajat ja taittaja kertoivat työstään ja kyläyhdistyksen puheenjohtajan johdolla muisteltiin kylän historiaa osallistujien tuomien vanhojen esineiden siivittämänä. Julkistamistilaisuudessa kirjoja jaettiin jo useampia. Haastatellut saivat jokainen oman kappaleensa ja kyläyhdistyksen jäsenet myös. Kirja toimitettiin lainattavaksi myös Maskun pääkirjastoon ja toinen kappale käsikirjaston kotiseutukokoelmaan. Yksi kappale meni myös Maakunta-arkistolle. Painosmäärä oli 243 kpl ja tämän raportin kirjoitushetkellä kirjoja on jaettu 80 kpl. Läheskään kaikki kyläläiset eivät ole vielä lunastaneet omaansa ja alkuperäisen suunnitelman mukaan niitä jaetaan kiinnostuneille eikä automaattisesti joka talouteen. Tämä tarkoittaa sitä, että oman kylän väestön ohella niitä riittää myös muille lähiseudun paikallishistoriasta kiinnostuneille. Kun paikallinen väestön kysyntä on varmasti tyydytetty, jaetaan ylimääräisiä kappaleita vielä muihin kohteisiin, jotka säilyttävät vastaavia teoksia.